

FOGYATKOZÁSOK

rovatvezető:
Karászi István

=====

ÉSZLELŐK

=====

Dalos Endre /Bóly/	1	10.8 T	vizu
Károly Lajos /Szőce/	1	10 T	vizu + fotó

=====

Az elmúlt időszakban sajnos nagyon kevés észlelés érkezett be hozzám. Mindössze két megfigyelést kaptam. Az egyiket Dalos E. küldte be, aki 1982. szeptember 4-én a ZC 3536 csillag okkultációját figyelte meg. Mérése szerint, az első kontaktus 20:30:59 UT-kor történt, PA 290°-nál, ami nagyon jó egyezést mutat az előreszámított értékkel.

A másik észlelést Károly L.-tól kaptam. Ő az 1982. január 9-i holdfogyatkozásról küldte be a megfigyelését. Erről az eseményről már készült összesítés, mely lapunk egyik korábbi számában jelent meg. Sajnos a januári mostoha időjárás miatt kevés pozitív észlelés születhetett, így a hiányos adatok miatt nem készült teljes igényű beszámoló. A most beérkezett megfigyelés részletes és "aránylag szerencsés" körülmények között készült, ezért ismertetése hasznosnak ígérkezik. Így ír Károly Lajos: "Január 9-én délelőtt és még kora délután is sütött a Nap, de 18 óra után teljesen beborult az ég. Hosszú várakozás után 19 UT-kor a felhőtakaró vékonyodni kezdett. Először 19^h09^m UT-kor sikerült megpillantanom a Holdat. Ekkor már a hamuszürke színű árnyék csaknem teljesen ráhúzódtott a Holdra. Egy újabb felhőzóna azonban ismét elfedte a Holdat, így részletes leírást már nem tudtam készíteni."

Tuboly V., aki $19^{\text{h}}40^{\text{m}}$ UT-kor végezte az utolsó megfigyelését, szintén szürkés színű árnyékról számolt be, barnás-vöröses árnyalattal. Igaz, ez 31 perccel későbbi megfigyelés és Hegyhátsálon a légkör is tisztább volt ekkor.

"A Hold $20^{\text{h}}55^{\text{m}}$ UT-kor ismét előbújt a felhők közül, de ebben az időben az árnyék már levonulóban volt. Az umbra kb. 60 %-át takarta kísérőknek, melyet legjobban a 2-es földfényhez lehet hasonlítani. A krátereket nem lehetett észrevenni, de a Hold teljes alakja kivehető volt. A penumbra ugyancsak jól látszott. Színére a narancs és kékes árnyalat volt a jellemző. A PU és az U határán egy néhány ivperces sáv húzódott, zöld és kékes színnel. $21^{\text{h}}19^{\text{m}}$ UT-kor egy lassan mozgó felhőréteg takarta el ismét a Holdat. Már azt hittem, hogy nem látom a fogyatkozás végét, amikor $21^{\text{h}}32^{\text{m}}$ UT-kor egy felhőrezen át újra megpillantottam a jelenséget. Az U ekkor már csak a Hold szélén látszott és $21^{\text{h}}38^{\text{m}}02^{\text{s}}$ UT-kor érintette utoljára kísérőnk peremét. Ezután a PU is fokozatosan halványodni kezdett. Színére már inkább jellemző volt a halványzöld és kékes árnyalat. $21^{\text{h}}42^{\text{m}}$ UT-kor a felhők végleg eltakarták a Holdat!"

A küldött felvételeken a fázisok jól nyomonkövethetők, de más nem állapítható meg, mert alapobjektívvel készültek.

Végül szeretnék mindenkinek sok szerencsét kívánni az 1982. december 15-i napfogyatkozás megfigyeléséhez.

KARÁSZI ISTVÁN

Hibaigazítás

A Meteor 1982 novemberi számában a Holdjelenségek című rovatban megjelent cikk szerzője Dalos Endre /Bóly/. A közölt cikkben található képletekből a gyökjelek lemaradtak. A hibákért Olvasóink szives elnézését kérjük. /Szerkesztőség/